

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چند جمله‌ای درباره وضعیت اپیدمیولوژیست‌های ایران

علی اکبر حق دوست، اپیدمیولوژیست
پژوهشکده آینده‌پژوهی در سلامت
دانشگاه علوم پزشکی کرمان

چالش‌های رشته‌ی اپیدمیولوژی و دلایل مهاجرت اپیدمیولوژیست‌ها در کشور ایران: یک مطالعه‌ی کیفی
شوبو رحمتی، زهرا عبدالهی نیا^۱ سکینه ناروئی، ناصر نصیری، رضا گوجانی، علی اکبر حقدوست

تبعیض
زیاد بین غلوم پایه و بالینی
عدم شایسته‌سالاری و تخصص‌گرایی
غیراصولی با افراد خبره و پیش‌کسوت
عدم مزایای کافی
دریافت حقوق و امتیازات
نابجا و اعمال سهمیه جذب نامتعارف
نبود
بازارکار و جایگاه برای دانش‌آموختگان
عدم حمایت درون‌گروهی از مدیران موفق اپیدمیولوژی
استراژی و برنامه برای دانش‌آموختگان
نبود

<ul style="list-style-type: none"> ○ جذب سایر رشته‌ها در جایگاه اپیدمیولوژی ○ در اولویت نبودن رشته‌ی اپیدمیولوژی در فراخوان‌های جذب ○ عدم اعمال مقاطع بالاتر به دلیل صرف کارشناسی بودن ردیف شغلی ○ نبود برنامه‌ای برای اشتغال دانش‌آموختگان از سوی انجمن ○ انجام نیازسنجی نامناسب ○ توجه بسیار کم وزارتخانه‌ها و معاونت‌ها جهت اعلام نیاز ○ جذب نامتعادل درگزینش زن و مرد 	<p style="text-align: center;">مشکلات جذب و استخدام</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ○ نبود پست‌های سازمانی مناسب در مراکز پژوهشی و تحقیقاتی دانشگاه‌ها ○ افزایش تعداد دانش‌آموختگان مقطع ارشد و دکتری به دلیل بالا بردن ظرفیت‌ها ○ آشنایی محدود وزارتخانه‌های مختلف در مورد نقش و مهارت اپیدمیولوژیست‌ها ○ آگاهی ناکافی برنامه‌ریزان و مسئولین درمان از نقش، عملکرد و جایگاه اپیدمیولوژیست ○ نبود متخصصین اپیدمیولوژی در تمام مراکز تحقیقاتی ○ تعریف نشدن جایگاه‌های شغلی مرتبط ○ تعریف نشدن جایگاه مدیریتی برای متخصصین این رشته ○ ناکارآمدی دکتری پژوهشی ○ عدم وجود ملاک‌های ارزشیابی یکسان در جذب دکتری پژوهشی در مراکز تحقیقاتی 	<p style="text-align: center;">مشکلات ساختاری و زیر بنایی</p>	<p style="text-align: center;">موانع و مشکلات دانش آموختگان</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ مهارت بسیار کم و توانمندی برخی فارغ‌التحصیلان در حوزه ی پژوهش ○ نبود گزینش و کمبود منابع پژوهشی ○ به کار نگرفتن اپیدمیولوژیست‌ها در مقطع ارشد در جایگاه کارشناس پژوهش معاونت تحقیقات و فناوری ○ مدیریت فعالیت‌های پژوهشی از نظر متدلوژی توسط سایر رشته‌ها از جمله متخصصین بالینی؛ مدیریت، اقتصاد بهداشت 	<p style="text-align: center;">مشکلات پژوهشی</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ○ اطلاع ناکافی مسئولان آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها در مورد مهارت دانش‌آموختگان اپیدمیولوژی ○ آشنایی محدود با عملکرد اپیدمیولوژی در کنترل اپیدمی و طغیان‌ها ○ آشنایی ناکافی در مورد عملکرد و کارآیی اپیدمیولوژی بیمارستانی ○ محول کردن وظایف رشته اپیدمیولوژی به سایر دانش‌آموختگان ○ بکارگیری متخصصین اپیدمیولوژی در جایگاه‌های غیر تخصصی ○ آشنایی بسیار کم در مورد عملکرد دانش‌آموختگان اپیدمیولوژی در کمیته‌های سیاست‌گذاری در سلامت ○ هتروژن بودن رشته اپیدمیولوژی 	<p style="text-align: center;">آشنایی محدود با عملکرد رشته</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ توجه ناکافی به جغرافیای مناطق در مورد نحوه گرفتن دانشجو (خصوصاً در مقطع دکتری) ▪ تربیت متفاوت دانشجو در ایران نسبت به سایر کشورها ▪ جذب دانشجوی دکتری توسط دانشگاه‌هایی که امکانات کافی ندارند ▪ مشکلات مربوط به کریکولوم آموزشی ▪ توانایی پایین برخی اعضاء هیئت علمی برای تربیت دانشجو در فیلد ▪ مهیا نبودن شرایط فیلد در بعضی از دانشگاه‌ها برای تربیت دانشجو ▪ کاهش کیفیت تحصیل و مهارت دانشجویان ▪ نگاه کمیت محور به جذب دانشجو ▪ نداشتن اطلاعات پایه و ابتدایی در دوره ارشد ▪ انتخاب استادمحور در جذب دانشجو در دوره دکتری ▪ برنامه‌ریزی آموزشی دانشجویان به ویژه در مقطع ارشد جهت مهاجرت 	<p style="text-align: center;">مشکلات آموزش دانشجویان</p>	<p style="text-align: center;">موانع و مشکلات دانشجویان</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ نبود امکان تحصیل در دوره کارشناسی اپیدمیولوژی ▪ جذب مازاد بر نیاز دانشجو با وجود نبود بعضی از ردیف‌های شغلی برای این متخصصین ▪ جذب دانشجویان دکتری پژوهشی با نداشتن تفکر اپیدمیولوژی ▪ کم‌توجهی به کارکرد و اثرگذاری دانشجویان دکتری پژوهشی 	<p style="text-align: center;">مشکلات ساختاری</p>	

- اصلاح جایگاه اپیدمیولوژی و تعریف کردن ردیف های شغلی که در مقاله ی... آورده شده است
- برگزاری جلسات توجیهی در مورد عملکرد اپیدمیولوژیست ها برای مسئولین
- حذف یا ادغام برخی مراکز تحقیقاتی بی اثر
- اجباری کردن جذب اپیدمیولوژیست در واحدهای مختلف دانشگاهی توسط وزارت بهداشت (ایجاد قانون برای جذب)
- تعریف شرح وظایف اپیدمیولوژیست بیمارستانی
- معرفی و ارائه مهارت ها به مسئولین وزارت
- جذب دانشجو بر اساس علاقه به حوزه خاص
- تفکر در مورد جذب قبل از شروع به تحصیل
- برآورد تعداد مورد نیاز دانشجو و توزیع دانشجویان بین دانشگاه های مختلف
- اصلاح کریکولوم بر مبنای مشکلات جامعه
- استفاده از درس آموخته های کشورهای مختلف
- شناسایی مشکلات جامعه و تربیت دانشجو بر اساس مشکلات
- فوق تخصصی شدن اپیدمیولوژی
- تربیت دانشجو با پایه های تحصیلی متفاوت
- متقاعد کردن مسئولین نظام سلامت برای جذب و شناسایی اپیدمیولوژیست ها
- تفکر و دانش اپیدمیولوژی در جامعه
- توانمندسازی دانش آموختگان
- مطالبه جمعی گروه های اپیدمیولوژی از وزارت بهداشت
- خارج کردن اپیدمیولوژی از حالت کلاسیک و بومی سازی اپیدمیولوژی
- نوآوری در رشته

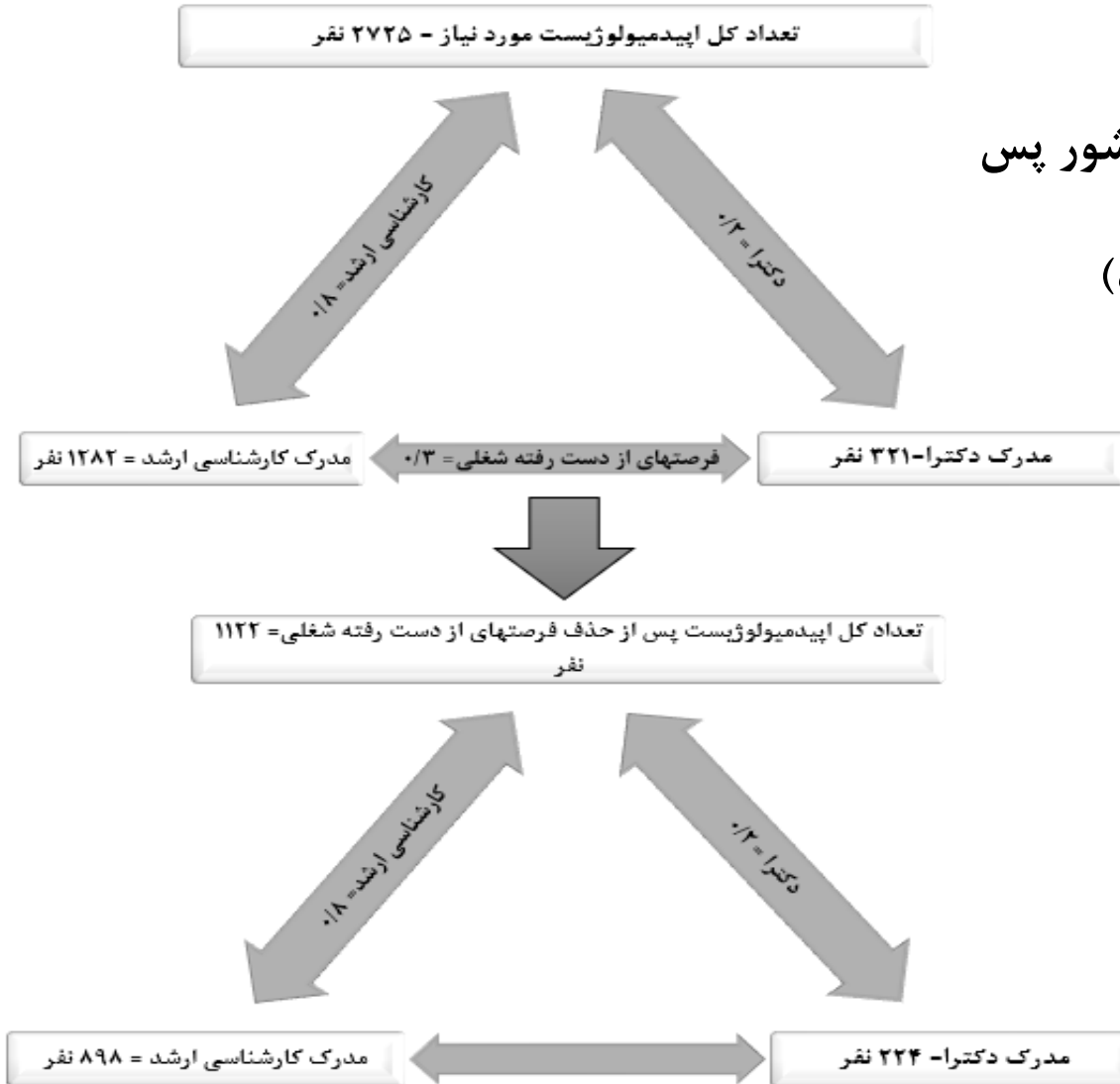
راهکارهای اصلاحی در سطح وزارت بهداشت

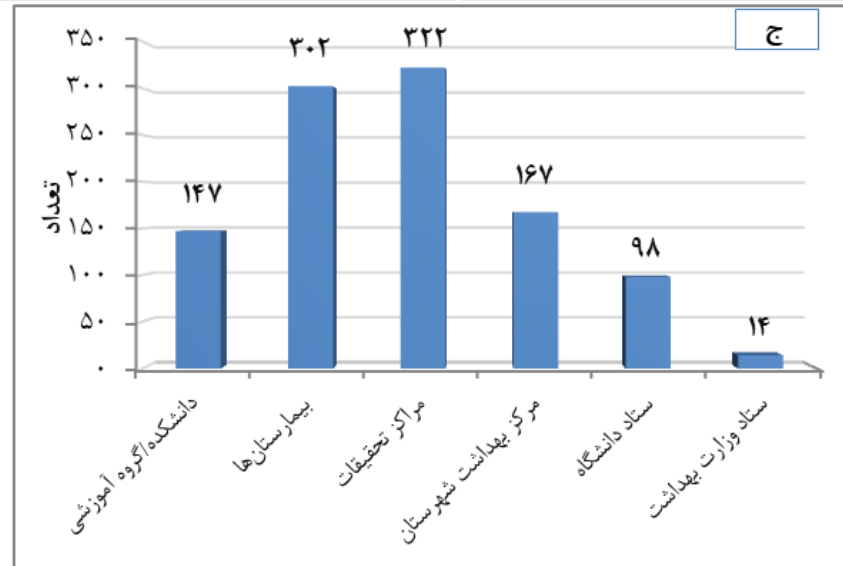
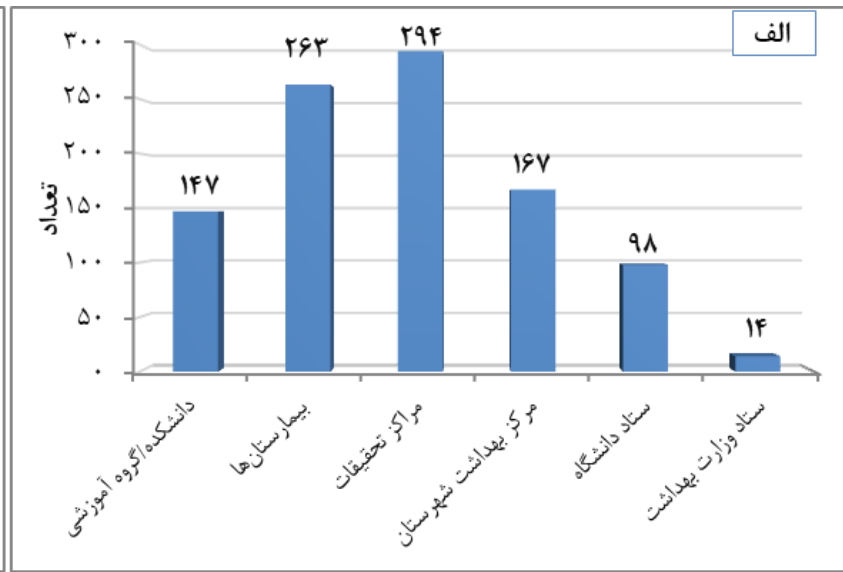
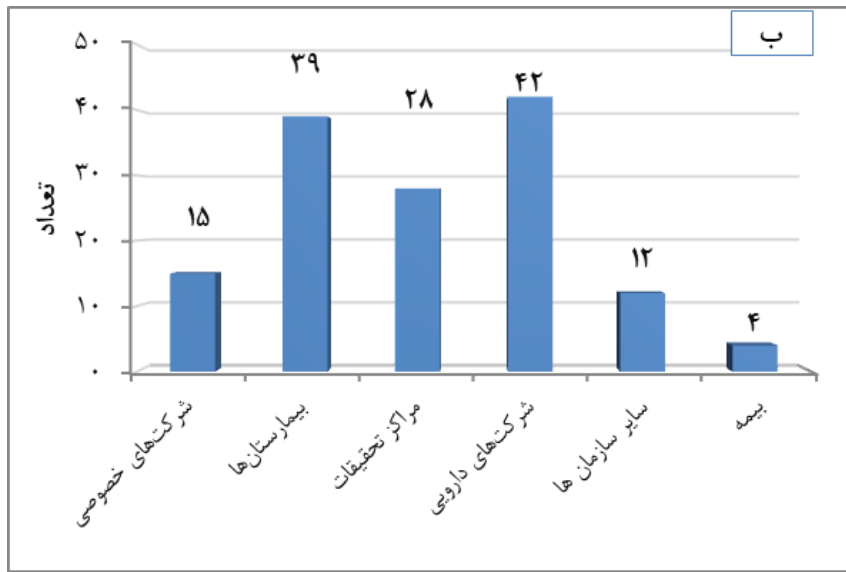
<ul style="list-style-type: none"> ➤ کاهش ظرفیت ها در مقطع ارشد و دکتری و بالا بردن کیفیت آموزش ➤ ایجاد احساس نیاز قسمت‌های مختلف دانشگاه به اپیدمیولوژیست ➤ آشنا کردن دانشجویان در زمان تحصیل با وظایف ادارات مختلف ➤ کارآموزی بیمارستانی و آشنایی دوطرفه بین دانش‌آموختگان و مسئولین بیمارستانی ➤ تغییر کریکولوم و آموزش متفاوت در دانشگاه‌های مختلف ➤ ایجاد تفکر اپیدمیولوژی در سایر رشته‌ها ➤ تربیت دانشجو با توجه به رسالت سازمان‌های مختلف ➤ استفاده بیشتر از دانشجویان دکتری آموزشی در مراکز تحقیقاتی با توجه به سواد آموزشی و تفکر اپیدمیولوژی بالاتر ➤ تعدیل تفکر دانش‌آموختگان اپیدمیولوژی 	<p>راهکارهای اصلاحی در سطح دانشگاه</p>
---	---

فرصت‌های شغلی بالقوه در بخش‌های دولتی و غیردولتی متخصصین اپیدمیولوژی و برآورد تعداد موردنیاز در کشور ایران تا سال ۱۴۰۶

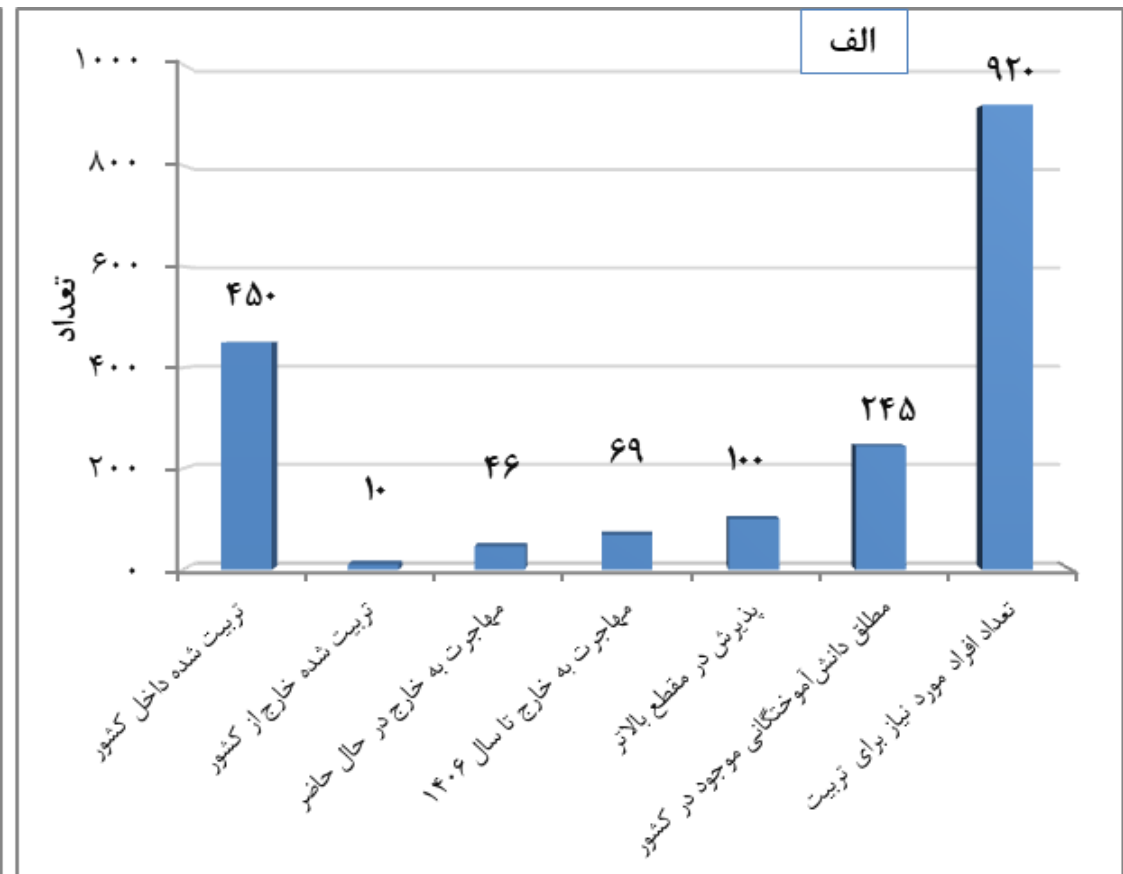
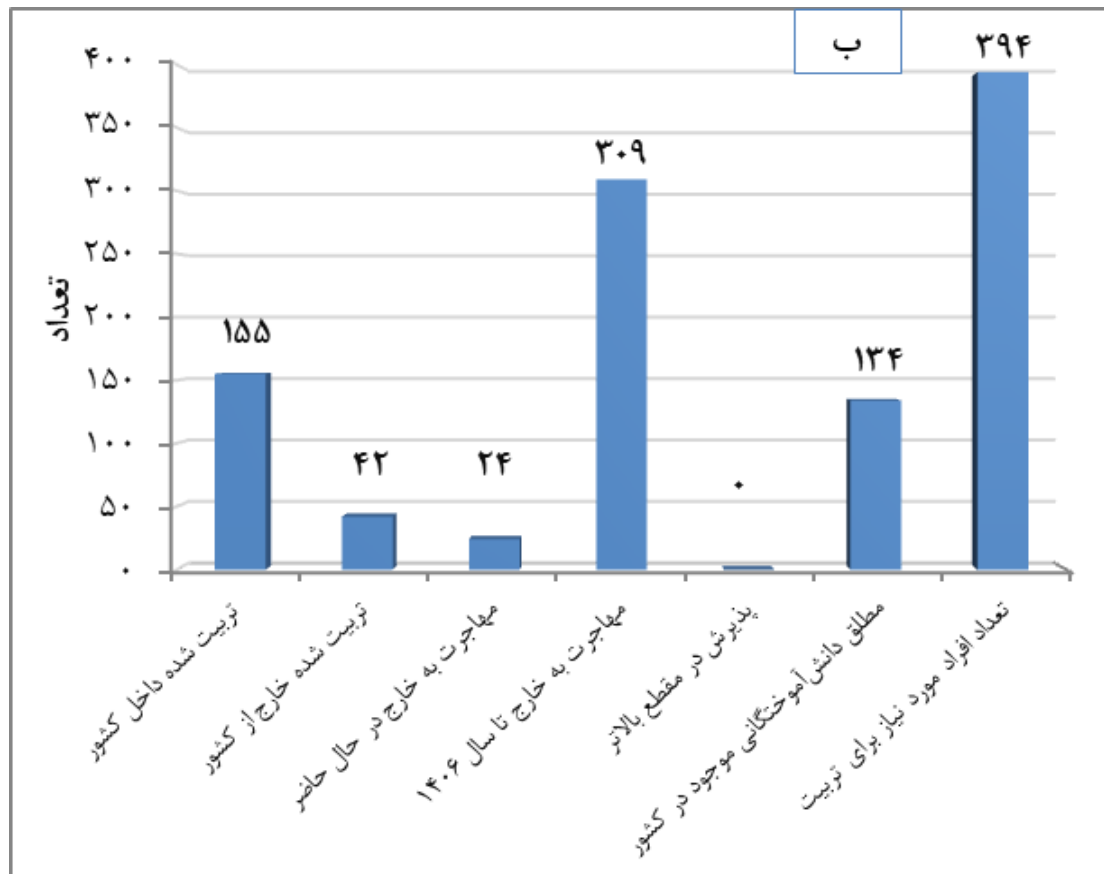
شوبو رحمتی، رضا گوجانی، زهرا عبدالهی نیا، ناصر نصیری، سکینه ناروئی، امیرحسین نکویی، حمید شریفی، علی اکبر حقدوست

برآورد تعداد اپیدمیولوژیست‌های موردنیاز تا سال ۱۴۰۶ در کشور پس از حذف فرصت‌های شغلی (فرصت‌هایی که توسط غیر اپیدمیولوژیست‌ها و رشته‌های نزدیک اشغال می‌شوند)

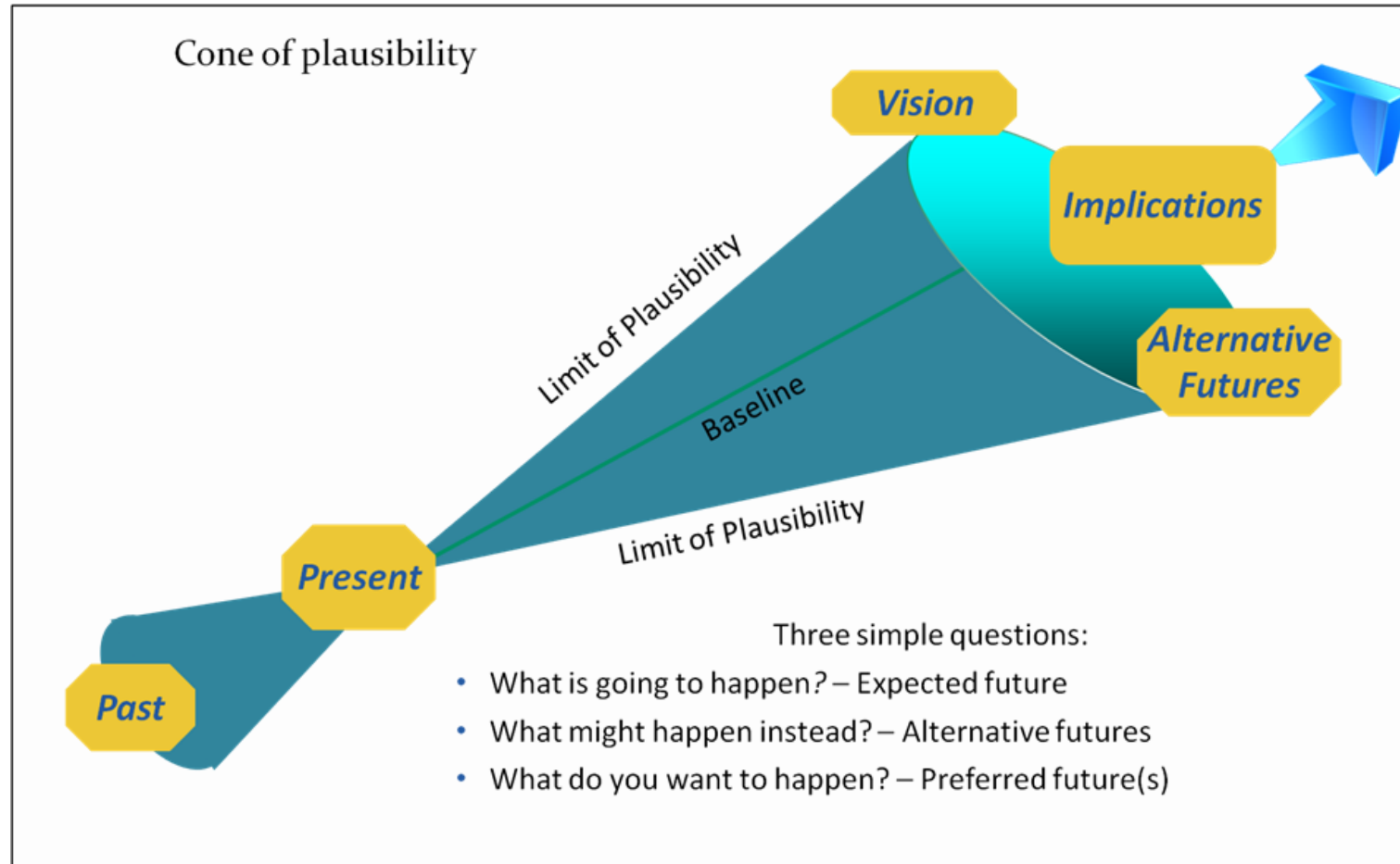
برآورد تعداد اپیدمیولوژیست مورد نیاز تا سال ۱۴۰۶ - الف: بخش دولتی، ب: بخش خصوصی، ج: وزارت بهداشت-درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

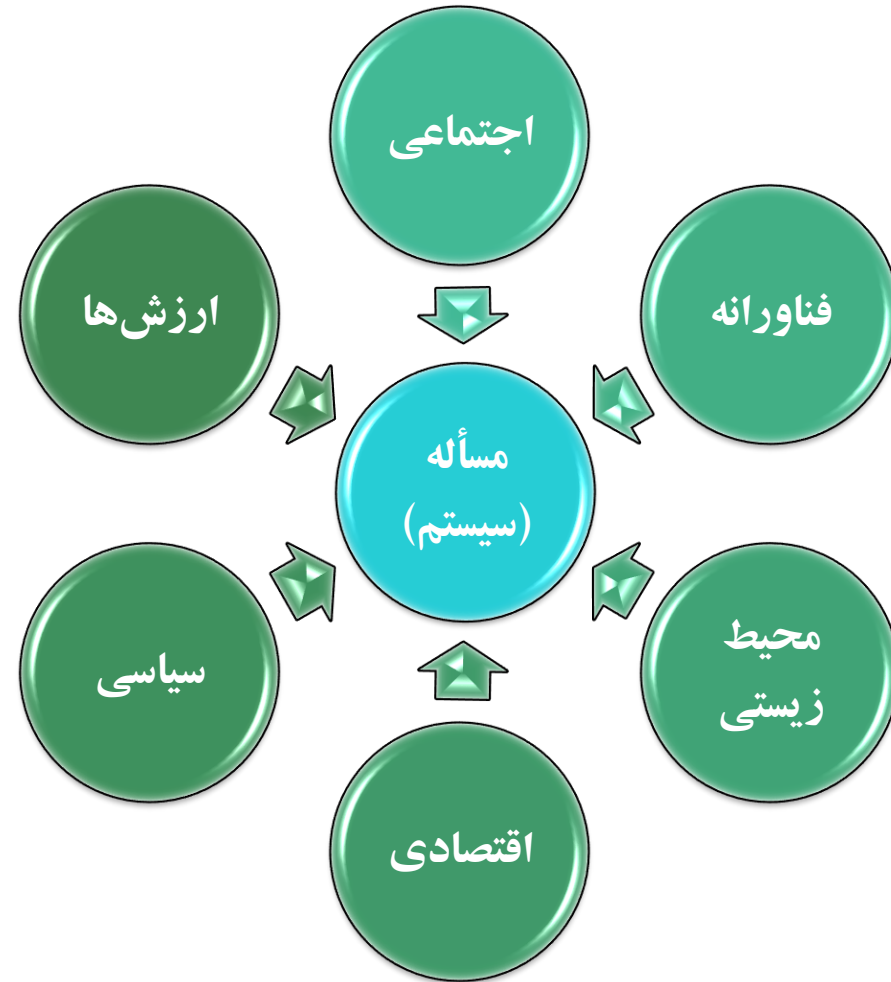
وضعیت دانش آموختگان رشته اپیدمیولوژی تا سال ۱۴۰۶ - الف: مقطع کارشناسی ارشد، ب: مقطع دکتری

محل انجام فعالیت اپیدمیولوژیست‌ها	مهارت‌های اپیدمیولوژیست
<ul style="list-style-type: none"> * ستاد وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی * دانشگاه‌های علوم پزشکی * مراکز مدیریت بیماری‌ها و معاونت بهداشتی بیمارستان‌ها * صنعت، معدن و کشاورزی * سایر سازمان‌ها 	<p style="text-align: center;">مدیریت و تحلیل مسئله</p>
<ul style="list-style-type: none"> * ستاد وزرات بهداشت و دانشگاه * شرکت‌های دارویی * مراکز تحقیقات بالینی * سازمان تامین اجتماعی * ستاد نیروهای مسلح * سازمان پدافند غیرعامل * مجلس شورای اسلامی * صنعت، معدن و کشاورزی 	<p style="text-align: center;">انجام پژوهش‌های کاربردی</p>
<ul style="list-style-type: none"> * ستاد وزرات بهداشت * دانشگاه‌های علوم پزشکی * مراکز تحقیقات * بیمارستان‌ها * سازمان بحران کشور * مرکز آمار * مراکز رشد و فناوری * مراکز بهداشتی * سازمان غذا و دارو * دادگاه‌ها 	<p style="text-align: center;">تجزیه و تحلیل داده‌ها و داشبوردسازی</p>
<ul style="list-style-type: none"> * دانشگاه‌ها * رسانه‌ها * سایر سازمان‌ها 	<p style="text-align: center;">تدریس و آموزش</p>
<ul style="list-style-type: none"> * مراکز تحقیقات مدل‌سازی * مراکز تحقیقات آینده‌پژوهشی * محیط زیست * مرکز رشد و فناوری 	<p style="text-align: center;">نگاه به آینده</p>

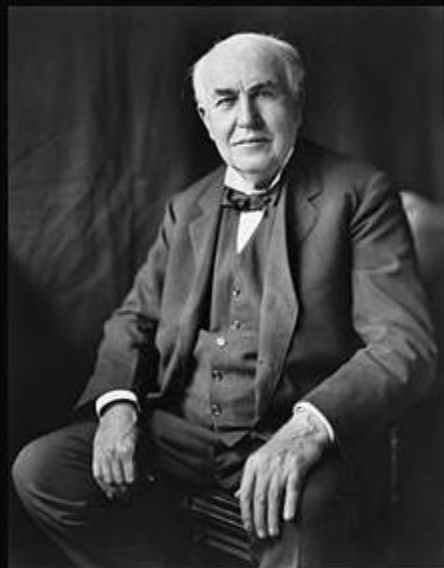
اما اپیدمیولوژی از پنجره آینده

پیش‌رانه‌های موثر بر آینده اپیدمیولوژی

پیش‌بینی‌هایی که محقق نشده‌است

The doctor of the future will give no medicines, but will interest his patients in the care of the human frame, in diet, and in the causes and prevention of disease.

(Thomas Edison)